



## Şehirsel Toponimi: Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Burdur Şehri Mahalle İsimleri Üzerinden Bir Değerlendirme

*Urban Toponymy: An Evaluation of the Neighborhood Names of Burdur City from the Ottoman Empire to the Republic of Türkiye*

**Ahmet Emrah SİYAVUŞ**

Asst. Prof., Marmara University, Department of Geography, Istanbul, Türkiye  
Dr. Öğr. Üyesi, Marmara Üniversitesi, İTBF, Coğrafya Bölümü, İstanbul, Türkiye  
Orcid: 0000-0003-1116-1275 / E-mail: emrah.siyavus@marmara.edu.tr

### Article Information/Makale Bilgisi

**Cite as/Atıf:** Siyavuş, A. E. (2023). Urban toponymy: an evaluation of the neighborhood names of Burdur city from the Ottoman Empire to the Republic of Turkey. *Van Yüzüncü Yıl University the Journal of Social Sciences Institute*, Republic Special Issue, 202-214.

Siyavuş, A. E. (2023). Şehirsel toponimi: Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Burdur şehri mahalle isimleri üzerinden bir değerlendirme. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cumhuriyet Özel Sayısı, 202-214.

**Article Types / Makale Türü:** Research Article/Araştırma Makalesi

**Received/Geliş Tarihi:** 23 August / Ağustos 2023

**Accepted/Kabul Tarihi:** 24 September / Eylül 2023

**Published/Yayın Tarihi:** 29 October / Ekim 2023

**Pub Date Season/Yayın Sezonu:** October / Ekim

**Issue/Sayı:** Republic Special Issue/Cumhuriyet Özel Sayısı **Pages/Sayfa:** 202-214

**Plagiarism/İntihal:** This article has been reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software./ Bu makale, en az iki hakem tarafından incelendi ve intihal içermediği teyit edildi.

**Published by/Yayıncı:** Van Yüzüncü Yıl University of Social Sciences Institute/Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

**Ethical Statement/Etik Beyan:** It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited/ Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur (Ahmet Emrah SİYAVUŞ).

**Telif Hakkı ve Lisans/Copyright & License:** Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır./ Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0.

## Öz

Tarihin eski çağlarından bu yana yaşadığı mekânı isimlendiren insanoğlu, bu işlemi yaparken dönemsel, kültürel, coğrafi unsurlar gibi birçok faktörü göz önünde bulundurmuştur. Bu çalışmada Anadolu'nun önemli şehirlerinden biri olan Burdur'un mahalleleri şehrsel toponimi kapsamında incelenmiştir. Bu bağlamda Burdur şehrini oluşturan mahallelerin XVI., XIX. ve Cumhuriyet dönemindeki adları tespit edilmiş ve bu isimlerin verilmesinde etkili olan unsurlar tarihi ve mekânsal ölçekte incelenmiştir. Çalışma yapılırken Burdur şehrine ait tarihi ve coğrafi literatür ile 1/25.000 ölçekli topografik haritalardan faydalanılmış, sahaya ait gözlemler ve incelemeler yapılarak mahalle isimlerinin kaynağı hakkında bilgi edinilmiştir. Mahalle isimleri dini, etnik, şahıs, hidrolojik, topografik, sosyokültürel, sosyoekonomik, göç, Cumhuriyet, duygu ve düşünce ile askeri ve güvenlikle ilgili unsurlara göre kategorize edilmiştir. Burdur'da XVI. yüzyılda çoğunlukla mabetlerden kaynağını alan mahalle adları, XIX. yüzyılda şehrsel fonksiyonların gelişmesiyle şahıs isimleri ve sosyoekonomik faaliyetler doğrultusunda şekillenmiştir. Cumhuriyet döneminde ise yeni devletin inşası ve ideolojisi mahalle isimlerine damga vurmuş, mahalle isimlerinin önemli bir kısmı değişmiştir. Bunun yansısı şehrin tarihi çekirdeğinde yer alan bazı mahallelerin adlarını muhafaza ettiği tespit edilmiştir. Bu bakımdan mahalle adlarından yola çıkarak Burdur'un eski kent kimliğinin şehrin tarihi çekirdeğinde hala muhafaza edildiği, yeni gelişen sahalarda yer alan mahallelerde ise Cumhuriyet dönemi şahıs ve kavramsal isimlerinin olduğu görülmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Burdur, şehrsel toponimi, mahalle adları

## Abstract

Humankind, who has named the place where it has lived since ancient times, has considered many factors, such as periodic, cultural, and geographical elements, while doing this process. In this study, the neighborhoods of Burdur, one of the important cities of Anatolia, were examined within the scope of urban toponymy. In this respect, the names of the neighborhoods that make up the city of Burdur in the 16th century, 19th century, and the Republican period were determined, and the factors that effectively gave these names were examined on a historical and spatial scale. While conducting the study, the historical and geographical literature of the city of Burdur and topographic maps with a scale of 1/25.000 were used, and information about the source of the neighborhood names was obtained by making observations and examinations of the field. Neighborhood names are categorized religious, ethnic, personal, hydrological, topographic, socio-cultural, socio-economic, immigration, Republic, feelings and thoughts, and military and security-related elements. Neighborhood names in Burdur, mostly from temples in the 16th century, were shaped by personal names and socio-economic activities in the 19th century with the development of urban functions. In the Republican period, the construction and ideology of the new state left its mark on the names of the neighborhoods, and an essential part of the names of the neighborhoods changed. In addition, it has been determined that some neighborhoods in the city's historical core have preserved their names. In this respect, starting from the neighborhood names, it is seen that the old city identity of Burdur is still kept in the historical core of the city, and there are personal and conceptual names from the Republican period in the neighborhoods located in the newly developed areas.

**Keywords:** Burdur, Urban toponymy, Neighborhood names

## Giriş

İnsanlar, yaşadıkları ortamdaki tüm nesnelere birbirinden ayırt edebilmek için onlara isim vermişlerdir. Türk Dil Kurumu sözlüğünde de ifade edildiği gibi nesnelere birbirinden ayıran şey adlar olup, adlar bir şeyi anlatmaya, tanımlamaya, açıklamaya ve bildirmeye yarayan söz ve isimlerdir (TDK, 1998). Bu bakımdan insanlar varlıkları isimleri aracılığıyla zihninde canlandırır ve bir tanımlama yapar (Karadeniz, 2018). Disiplinlerarası bir yapıya sahip olan onomastik, isimlerin incelemesini gerçekleştirir. Bu bağlamda isimlerin hikayeleri, oluşumları ve anlamlarını araştırmayı konu edinir.

Onomastiğin toponimi, antroponimi, hidronimi, etnonimi, kosmonimi, teonimi ve zoonimi gibi alt dalları bulunmakta olup geniş bir yelpazede araştırmaların yapıldığı bir çalışma/uzmanlık alanıdır. Onomastiğin alt dallarından biri olan toponimi sahasında özellikle coğrafya ve tarih disiplinine mensup araştırmacılar çeşitli incelemeler yapmışlardır (Gümüşçü & Yiğit, 2020). Yerleşme isimleri fiziki mekânın yanı sıra mekândaki tarihi, siyasi, sosyal ve ekonomik olaylardan/husulardan etkilenir. Bununla birlikte çağdaş multidisipliner eleştirel toponimoloji, kentsel yerler, kimlikler ve güç arasındaki karmaşık ve tartışmalı süreçlerin bir kombinasyonu olarak yer adlarını analiz ederken yer adlandırmalarının da analiz edildiği bir uzmanlık alanı olarak toponimi karşımıza çıkar (Berg & Vuolteenaho, 2009). Encyclopedia Britannica'ya (2023) göre toponimi, yerleşim adları ve özellik adları olmak üzere yer adlarını iki kategoriye ayırır. Bir yerleşim yeri, bir çiftlik evi, köy veya kasaba gibi insanların yaşadığı bir bölgenin isminin hikayesi hakkında bilgi verir.

Yer adları, bir ülke veya bölgenin dilsel, kültürel ve tarihi yapısının ayrılmaz bir parçası olup, milletlerin yerleşim tarihinin ortaya çıkarılmasında bir belge niteliği taşır (Gülensoy, 1995). Nitekim 1913 yılında Avustralya Genel Valisi Lord Denman Capital Hill'de yaptığı konuşmasında “şehrin gelenekleri Avustralya'nın gelenekleri olacak. Umalım ki bunlar özgürlük, barış, onur ve refah gelenekleri olsun diye ülkenin başkentine ‘Canberra’ adını veriyorum” demiştir. Canberra, yerel bir Aborjin kelimesi olup 'buluşma yeri' anlamına gelmekteydi ve bölgede yüzyıla yakın süredir yaygın olarak kullanılmaktaydı (NCA, 2023). Ayrıca ülke, bölge ve şehirler; isimlerini içinde buldukları kültür ve coğrafyadan almışlardır. Öyle ki İngiltere'nin ismi 'Anglo ve Terra'dan (Anglosaksonların toprakları), Norveç'in ismi ülkenin bulunduğu konumdan dolayı kuzey anlamına gelen 'Norge'den, ABD'nin Dakota eyaletinin adı orada yaşayan ve kendilerini müttefik olarak tanıtan Dakota kabilesinden, Massachusetts 'büyük tepe' isminden kökenini almıştır (Salwen, 1978).

Dünyadaki çeşitli örneklerin yanı sıra Türkiye toponimik özellikler açısından en az dünyadaki diğer sahalara kadar zengindir. Bu durumun ortaya çıkmasında en önemli etken şüphesiz uygun coğrafi koşulların etkisiyle iskân tarihinin derinliği ve tarihi süreçte farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmasıdır. Farklı medeniyetlere ev sahipliği yapan bu topraklarda bir taraftan yer adları belirli ölçülerde devam ederken bazılarında birtakım değişiklikler de kaçınılmaz olmuştur (Yiğit, 2017a). Türkler tarafından bu topraklar fethedildikten sonra kendi dil ve kültürüne uygun isimler vermiş ve bölgeyi vatan haline getirmişlerdir (Asımgil, 2018). Türkler; boylardan, önemli şahsiyetlerden, dini hayat ve mabetlerden, icra edilen mesleklerden, yerleşmelerin coğrafi özelliklerinden, flora ve faunadan, renk ve yönlerden, kale, ören, hisarlardan esinlenerek yer adları vermişlerdir (Süme, 2018). Bunlarla birlikte Anadolu dışında fethettiği coğrafi mekanlara da uygun adlar vererek eski isimler ve coğrafyaları arasında bağlantı kurmuşlardır. Nitekim 1457 yılında Samothraki adasını fetheden Türkler, aynı zamanda volkanik bir ada olup Ege adalarının en yükseği olmasından dolayı eski ismine ses uyumu sebebiyle Semadirek adını vermişlerdir (Şahin, 2009). Bunun gibi örneklere bugünkü Türkiye topraklarındaki şehir isimlerinde de sıklıkla rastlanır. Bu bağlamda Attaleia'dan Antalya, Symirna'dan İzmir, İkonium'dan Konya, Sebastia'dan Sivas, Trapezus'tan Trabzon, Amisos'tan Samsun'a yaşanan dönüşümler örnek olarak verilebilir. Aslında bu durum Türklerin bir sahaya geldiği zaman; ilgili sahanın, yerleşmenin bir adı var ise bunu kendi söyleyiş ve dil özelliklerine uygun hale getirerek kullanmaya devam ettiklerinin bir göstergesidir. Ancak sıfırdan yeni bir şehir, yerleşme kurmuşlarsa bu kez kendi ad verme geleneklerine uygun bir isim vermişlerdir. Bu duruma Aksaray, Beyşehir, Nevşehir örnek olarak verilebilir.

Şehirselleşme çalışmaları çeşitli konular ele alınmış olsa da şehirleri oluşturan en küçük idari birimler olan mahalleler daha az incelenmiştir (Aliağaoğlu, 2013). Mahalle kelimesi Arapça olup hall (halel ve hulül) kelimesinden türemiştir (Yel ve Küçükbaşçı, 2003). Osmanlı'da mahalle birbirini tanıyan ve ortak paydada hareket etmeye çalışan bireylerin ikamet ettiği coğrafi mekandır (Ergenç, 1984). Ortaylı'ya (2001) göre Osmanlı'da mahalle günümüzden farklı bir yapıda olup aralarında etnik, dini ve hukuki bağı olan ve belirli bir mekândaki ailelerden oluşan yapıdır. Günümüzde 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda (md.3/d) yapılan tanıma göre “belediye sınırları içerisinde yer alabilen, dolayısıyla kentsel alan yönetimi içerisinde değerlendirilebilecek bir yönetsel yapıdır.” (5393 Sayılı Belediye Kanunu md.3/d). Şehirleri oluşturan mahalle yerleşmelerinin adları üzerine yapılacak çalışmalar mahallelerin tarihi, göç özellikleri, cadde ve sokakları hülusa gelişimi ile değişiminde etkili olan unsurlar hakkında bilgi edinebilmemizi sağlayacaktır (Aliağaoğlu, 2013). Bu bakımdan Burdur şehrinin Osmanlı ve Cumhuriyet döneminde mahallelerinin sahip olduğu isimlerin ve tarihi süreçte bunlarda meydana gelen değişikliklerin şehirselleşme

toponimi kapsamında incelenmesi amaçlanmıştır. Böylece Burdur şehrinin tarihi ve kültürel bileşenleri mahalle adları üzerinden coğrafi bakış açısı ile analiz edilecek, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e mahalle adlarındaki değişim ortaya konulacaktır.

## 1. İlgili Literatür

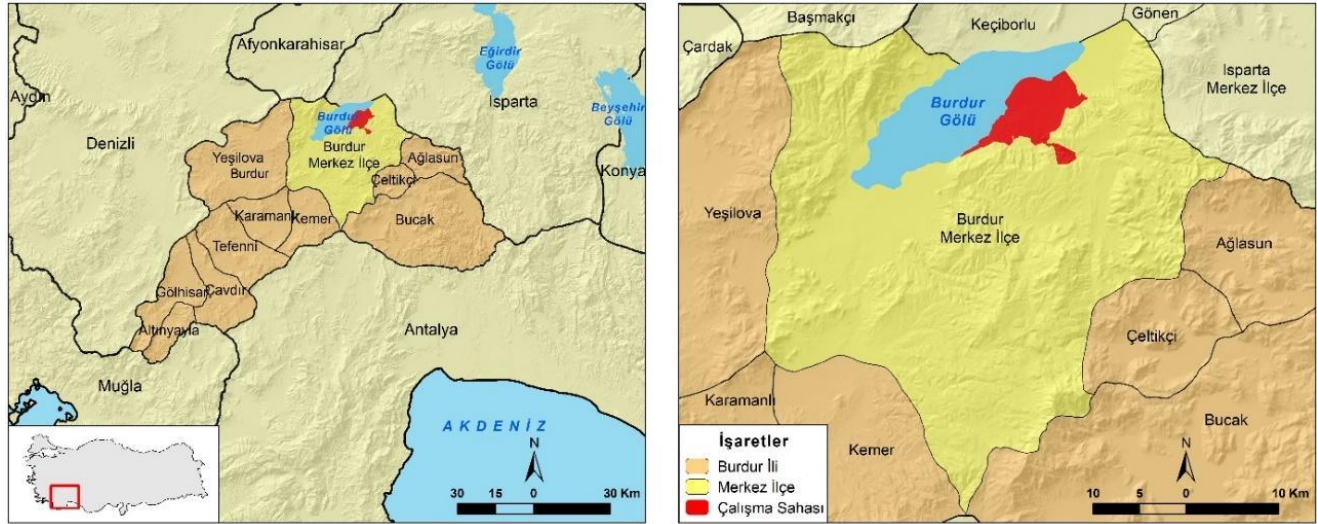
Yer adlarının incelenmesi arkeoloji, antropoloji, folklor, sosyoloji, tarih, peyzaj tarihi ve coğrafya gibi disiplinlerde uzun bir geleneğe sahiptir (Rose-Redwood vd., 2010). Nitekim bu alanda yapılan çalışmalar 1800'lü yıllara kadar dayanmaktadır (Trumbull, 1870; Sweetser, 1881; Egli, 1894). Türkiye'de Cumhuriyet'in ilk yıllarından olan 1925'te Köprülü'nün "Oğuzların muhaceret yollarıyla iskân sahalarındaki bilimum coğrafi isimler ve bilhassa köy isimleri" adlı çalışması ile Nihal ve Naci'nin 1928'de yayımlanan "Anadolu'da Türklere ait yer isimleri" adlı makaleyle başlamıştır (Yiğit & Salan, 2013). Türkiye'de coğrafyacıların toponimi alanında yaptığı akademik çalışmalar ise 1940'lardan sonra başlamış olup, bunlardan biri Alagöz'e ait olan (1946), "1:800.000 Ölçekli Türkiye Haritası Yer Adları Cetveli (İndeks)" çalışmasıdır. İlerleyen yıllarda farklı disiplinlerden akademisyenlerin katıldığı "Türk Yer Adları Sempozyumu" düzenlenmiş, Alagöz, Karaboran ve Emiroğlu (1984) gibi coğrafyacılar bu sempozyuma katılarak bildiri sunmuşlardır. Bu sempozyumun ardından bazı yerleşmelerin adları değiştirilmiştir. Alagöz'ün sunmuş olduğu tebliğde yerli ve yabancı kaynaklar referans alınmış, Türkiye'deki yer adları dağılımı, ova isimleri, nehir isimleri, yerleşme-iskân yerleri olmak üzere sınıflandırılarak incelenmiştir. Yine aynı sempozyumda Karaboran tarafından yapılan çalışmada Ulubey, Nallıhan, Ezine, Silifke, Pınarbaşı, Hilvan, İslâhiye, Çemişgezek, Hassa, Osmaniye ilçelerinde mevkii adları üzerine araştırmalar yapılmıştır. Çalışmada yer adları; tabiata ve fiziki şartlara dayanan yer adları ile insanlara ve topluluklara dayanan yer adları olmak üzere iki kategoride ele alınmıştır. Söz konusu sempozyumda Emiroğlu'nun Bolu yöresi üzerine yapmış olduğu çalışmada, Bolu ve yakın çevresinin tarihçesi ele alınmış, değiştirilen yer adlarına değinilmiştir. Ayrıca köyler, yaylalar, mahalleler ve diğer yerlerin adlarının özellikleri hakkında bilgi verilmiştir.

İlerleyen yıllarda Erinç 1986 ve 1989'da Türkçe ekzonimler üzerine iki eser ortaya koymuştur. İlk çalışmasında (1986) Ege adalarının Türkçe yer adlarına ilişkin bir araştırma yapmış olup, diğer çalışmasında (1989) Güneydoğu Avrupa'daki Türkçe yer adlarına değinmiştir. Ayrıca yer adlarının gelişiminde fiziki ve beşerî unsurların etkilerine vurgu yapmıştır. Tunçel (2000) toponimi alanında yapmış olduğu çalışmasında Türkiye'de özellikle 1940'tan sonra 12 binden fazla köyün isminin değiştirildiği sonucuna varmış ve ismi değiştirilen köylerin dağılım haritasını ortaya koymuştur. Ayrıca değişen köy isimlerinin ağırlıklı olarak Doğu Karadeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'da yoğunluk kazandığını tespit etmiştir. Sarı (2007) ise Beyşehir ilçesindeki yer adlarını doğal çevre şartları, beşerî ve ekonomik şartlar, kuruluş yerlerine, ekonomik faaliyet türü, yüzölçümü büyüklüğü ve nüfus büyüklüğüne göre sınıflandırıp analiz etmiştir. Yine şehirselleşme üzerine çalışan Aliağaoğlu ve Uzun (2011) tarafından 24 farklı şehir örneklem alanı olarak belirlenmiştir. Söz konusu şehirlerin cadde ve sokak isimlendirilmesinde etkili olan unsurlar tespit edilirken bir tipoloji geliştirilmiş ve yedi ana başlıkta sınıflandırılmıştır. Cadde isimleri üzerinde Cumhuriyet rejimi ve bununla ilgili unsurların etkisinin oldukça fazla olduğu sonucuna varılmıştır.

Coğrafyacılar tarafından toponimi alanında yapılan bir diğer çalışma Koca ve Yazıcı'ya (2011) aittir. Afyon ilindeki idari yer isimlerinin toponimik sınıflandırmasının ele alındığı çalışmada doğal ve beşerî çevre özelliklerinin yer adları üzerindeki etkisine vurgu yapılmıştır. Toponimi alanında araştırmalar yapan Aliağaoğlu, bir çalışmasında (2013) şehirselleşme toponimi kapsamında mahalle adlarını kökenine göre sınıflandırmıştır. Sınıflandırma yapılırken konum, inanç, fiziki yapı, göç, siyasi durum ve şahıs adları dikkate alınmıştır. Bununla birlikte Yiğit (2017b), Anadolu'da XVI. yüzyılda ahi adlı yerleşmeleri tespit etmiş ve bunların dağılımını ortaya koymuştur. Bu dağılım ile ahilik teşkilatının mekânsal etkisi incelenmiştir. Gümüşçü ve Yiğit (2020) tarafından yapılan çalışmada ise XX. yüzyılın başında altyapısının oluşturulduğu Anadolu'ya ait 1/200.000 ölçekli topografya haritaları kullanılarak Selçuklu Devleti'nden kaynağını alan ve han ile kervansaray isimlerini taşıyan yer adlarının dağılımı tespit edilmiştir. Söz konusu dağılımın Anadolu'nun orta kesiminde yoğunluk kazandığı anlaşılmıştır. Artvin ilindeki köy adlarının kökenini araştıran Orhan (2021), söz konusu yer adlarını coğrafi bakış açısı ile sınıflandırmış, Cumhuriyet döneminde yer adlarında meydana gelen değişiklikler kronolojik olarak incelenmiştir.

## 2. Çalışma Sahasının Genel Özellikleri

Akdeniz Bölgesi'nin Antalya Bölümü'nde yer alan Burdur şehri, aynı isimle anılmakta olan ilin merkezini oluşturmakta olup, Merkez ilçe sınırları dahilinde bulunmaktadır. Merkez ilçenin kuzeyinde Başmakçı, Keçiborlu ve Isparta Merkez ilçe, doğusunda Ağlasun, Çeltikçi ve Bucak ilçeleri yer alırken güneyinde Kemer batısında ise Yeşilova ve kısa bir sınırı olan Karamanlı ilçeleri yer alır (Şekil 1).



Şekil 1. Burdur şehri lokasyon haritası

Göller yöresinde yer alan Burdur şehri Burdur Gölü'nün güneydoğu kıyısına konuşlanmış olup gelişiminde söz konusu gölün tesiri bulunmaktadır. Burdur Gölü depresyonunda yer alan şehrin içinden sularını bahsi geçen göle boşaltan Kurna Deresi geçmektedir (Tuncel, 1992). Sırtını Söğüt Dağlarına yaslayan şehir, Burdur Gölü ile söz konusu dağ silsilesi arasındaki eğimli arazide topografyaya uygun olarak kuzeydoğu-güneybatı istikametinde gelişim göstermiştir. Şehrin bulunduğu alanın yükseltisi 1000 m civarında olup, Akdeniz ve Ege kıyıları ile İç Anadolu Bölgesi arasında doğal bir geçit durumundadır.

Burdur şehri, sahip olduğu coğrafi avantajlar sayesinde tarih boyunca tercih edilen bir yerleşme sahası olarak farklı medeniyetlerin egemenliği altında bulunmuştur. Cumhuriyet döneminin ilk nüfus sayımı olan 1927 yılında 13 bine yakın kişinin ikamet ettiği şehir, 2022 yılında 100 bine yakın insana ev sahipliği yapmaktadır. XIX. yüzyılda Konya Vilayetine bağlı bir sancak merkezi olan Burdur şehri, kültür ve ticari faaliyetlerin yoğun olarak yürütüldüğü bir yerleşmeydi. Ancak 1915 yılında meydana gelen deprem şehrin gelişimini olumsuz etkilemiştir (Tuncel, 2013). Günümüzde demir yolu ve özellikle de kara yolları sayesinde kavşak durumunda olan bölgede tarım, hayvancılık, ticaret ve mermer başta olmak üzere çıkarılan madenler başlıca geçim kaynaklarını oluşturur. Ayrıca 1955 yılında faaliyete geçen Burdur Şeker Fabrikası şehir ve yakın çevresi için önemli istihdam kaynağıdır. Cumhuriyetin ilanıyla il statüsü kazanan Burdur, Merkez ilçeyle birlikte 11 ilçeden oluşmaktadır. Merkez ilçe 51 köy ile aynı zamanda çalışma sahasını ve Burdur şehrini teşkil eden 35 mahalleden oluşmaktadır.

### 3. Veri ve Yöntem

Burdur'u oluşturan mahallelerin şehrsel toponimi açısından ele alındığı çalışmada şehrin bulunduğu bölgeye ait 1/25.000 ölçekli topoğrafya haritasından (Harita Genel Komutanlığı, 1989), coğrafi ve tarihi literatür ile yapılan saha çalışmalarından yararlanılmıştır. Ayrıca Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi'nde yer alan 51 numaralı (1568) mufassal tahrir defterinden Burdur şehri mahalleleri ve bunların isimleri tespit edilerek 1/25.000 ölçekli topoğrafya haritaları üzerinde kapladıkları alan bulunmuştur. Daha sonra Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) ortamında Cumhuriyet dönemi mahalleleri ile karşılaştırılmıştır.

Araştırma sahasında yer alan mahalle adları köken, oluşum, anlam ve sınıflandırılması bakımından analiz edilerek Fransız ekolünden istifade edilmiştir (Aliağaoğlu & Yiğit, 2013; Aliağaoğlu & Uğur, 2018). Buna göre dini, etnik, şahıs, hidrolojik, topografik, sosyokültürel, sosyoekonomik faaliyet, göç, Cumhuriyet, askeri ve güvenlikle ilgili unsurlara göre bir sınıflandırma yapılmıştır. Ayrıca tarihi süreç içerisinde XVI. ve XIX. yüzyıllar ile Cumhuriyet Döneminde mahalle isimlerindeki değişiklik ve devamlılık incelenmiştir. Ayrıca Osmanlı dönemi ile Cumhuriyet döneminde mahallelerin isimleri karşılaştırılarak benzerlik veya farklılıklar analiz edilmiştir.

### 4. Bulgular

#### 4.1. Osmanlı Dönemi Burdur Şehri Mahalleleri (XVI. ve XIX. Yüzyıl)

Burdur ve yakın çevresindeki yerleşmenin tarihi oldukça eskiye dayanmakta olup, şehrin yaklaşık 20 km güneybatısında bulunan Hacılar Höyüğünde Neolitik döneme ait kalıntılar bulunmuştur. İlerleyen dönemde Anadolu'da hüküm süren Hitit, Frig, Lidya, Roma ve Bizans hakimiyetinde kalan bölge 1075 yılından itibaren daimî Türk yurdu haline gelmiştir (Çetin, 2007). Selçuklu, Hamitoğulları ve Osmanlı idaresinde bulunan Burdur, XV. ve XVI. yüzyılda Hamid sancağına bağlı kaza statüsündedir. Bahse konu kaza merkezi ise Burdur şehri olarak varlığını sürdürmüştür (Arıkan, 1988). İlerleyen yıllarda 1872'de sancak merkezi olan şehir, Cumhuriyetin ilanıyla il merkezi statüsü kazanmıştır.

Burdur şehri, tarihi süreç içerisinde bulunduğu konumdan dolayı uğrak bir mekân olmuş ve kültürel merkezlerden biri haline gelmiştir. Öyle ki XIX. yüzyılda Burdur sancağında 215 okulda 11.200 öğrenci eğitim görmekteydi (Barlık, 2003). Özellikle XII. yüzyıldan itibaren Oğuzların bölgeye yerleşmeye başlamasıyla birlikte Burdur ve yakın çevresi Türk-İslam kültürü ekseninde gelişim göstermiş ve şekillenmiştir (Büke, 2020; Gündüz Önal ve Yalkın, 2023). Bu durum yer adlarına da yansımış, Türk kültürü ve inancı doğrultusunda değişim göstermiştir. Nitekim Burdur şehri Yiğit'in de naklettiği bir rivayete göre Tırkemiş'teki coğrafi şartların olumsuzluğundan dolayı başka bir alana göç edilirken bugünkü Ulucami'nin olduğu yere gelindiğinde "burada dur" demişler ve şehir burada kurulmuştur (Yiğit, 2021). Sözlü kültürde böyle olmakla birlikte bu sahadaki şehrin eski adının Polydorion (Özata, 2009) ya da Praetoria (Nişanyan, 2020)'dan geldiğine dair görüşlerin de mevcut olduğu belirtilmelidir.

Burdur şehri XVI. yüzyılda yaklaşık 130 ha alan kaplamakta ve şehirde 2 bine yakın nüfus bulunmaktaydı. XVI. yüzyılda kaza merkezi olan Burdur'da Müslümanlar ile gayrimüslimler bir arada yaşamaktaydılar. Bu durum yerleşim alanlarının idari, kültür ve inanç mekanizmalarının yanı sıra mahalle adlarına damgasını vurmuştur. Nitekim XVI. yüzyılda Burdur kaza merkezinde bulunan 17 mahallenin adlarının önemli bir kısmı dini mabetlerle ilgiliydi. O dönemde dini yapılara söz konusu mabedin banisinin ya da dini bir liderin ismi verilmekteydi. Burdur'da XVI. yüzyılda mahallelerin ismini yakınındaki cami ve mescitlerden aldığı görülmektedir. Öyle ki Camii Atik, Mescid-i Abdül-Kerim, Yeni Mescid, Mescid-i Mehmed Kethüda, Cami-i Hoca Ali, Mescid-i Süleyman Çelebi, Mescid-i Temur, Mescid-i Şeyh Abdül-Celil, Mescid-i Karagöz, Mescid-i Kadı Bedreddin, Mescid-i Nureddin Çelebi, Mescid-i Siroğlu olmak üzere 17 mahallenin 14'ü bu şekildeydi. Bu dönemde mahallelerin şenlenmesinde mescitlerin önemli bir rolü olduğu görülmektedir (Arıkan, 1988). Bunların dışında dini ve etnik yapıyla ilgili olup gayrimüslimlerin ikamet ettiği Zımmıyan (-ı der Burdur) Mahallesi de şehrin mahallelerinden birini oluşturmaktaydı. Ayrıca topografik unsurlarla ilgili olup etrafına görece daha alçak alanda bulunan Çukur Mahallesi ile askeri ve güvenlik unsurlarından hareketle kale burcundan (tahkimat) ismini aldığı düşünülen Burcu (ya da Burç) Mahallesi şehirdeki diğer mahalleleri oluşturmaktaydı (Tablo 1).

**Tablo 1.** Burdur şehri XVI. ve XIX. yüzyıldaki mahallelerinin toponimik sınıflandırması

Mahallelerin Tipolojik Sınıflandırması	XVI. Yüzyıl Mahalleleri	XIX. Yüzyıl Mahalleleri
Dini mabetlerle ilgili	Camii Atik, Mescid-i Abdül-Kerim, Yeni Mescid, Mescid-i Mehmed Kethüda, Cami-i Hoca Ali, Mescid-i Süleyman Çelebi, Mescid-i Temur, Mescid-i Şeyh Abdül-Celil, Mescid-i Karagöz, Mescid-i Kadı Bedreddin, Mescid-i Nureddin Çelebi, Mescid-i Siroğlu, Mescid-i Kasab Mahmud	Manastır, Cami-i Kebir
Şahıslarla ilgili		Hacı Ahmed, Hacı Ömer, Receb, Divanbaba, Şeyhsinan, Hacı İbrahim, Hecin
Topografik unsurlarla ilgili	Çukur	
Hidrolojik unsurlarla ilgili		Dere, Kuyu
Sosyokültürel unsurlarla ilgili		Derslik
Sosyoekonomik faaliyetle ilgili		Üçdibek, Yoğurtçu
Dini ve etnik yapıyla ilgili	Zımmıyan-ı der Burdur	Rumyan, Ermeniyan
Askeri ve güvenlik unsurlarıyla ilgili	Burcu	Burç
Duygu ve düşünceyle ilgili		Yenice
Göçlerle ilgili		Karaserin

**Kaynak:** XVI. Yüzyıl (Tahrir Defteri no 51 Miladi 1568), XIX. Yüzyıl (Güzel, 2018).

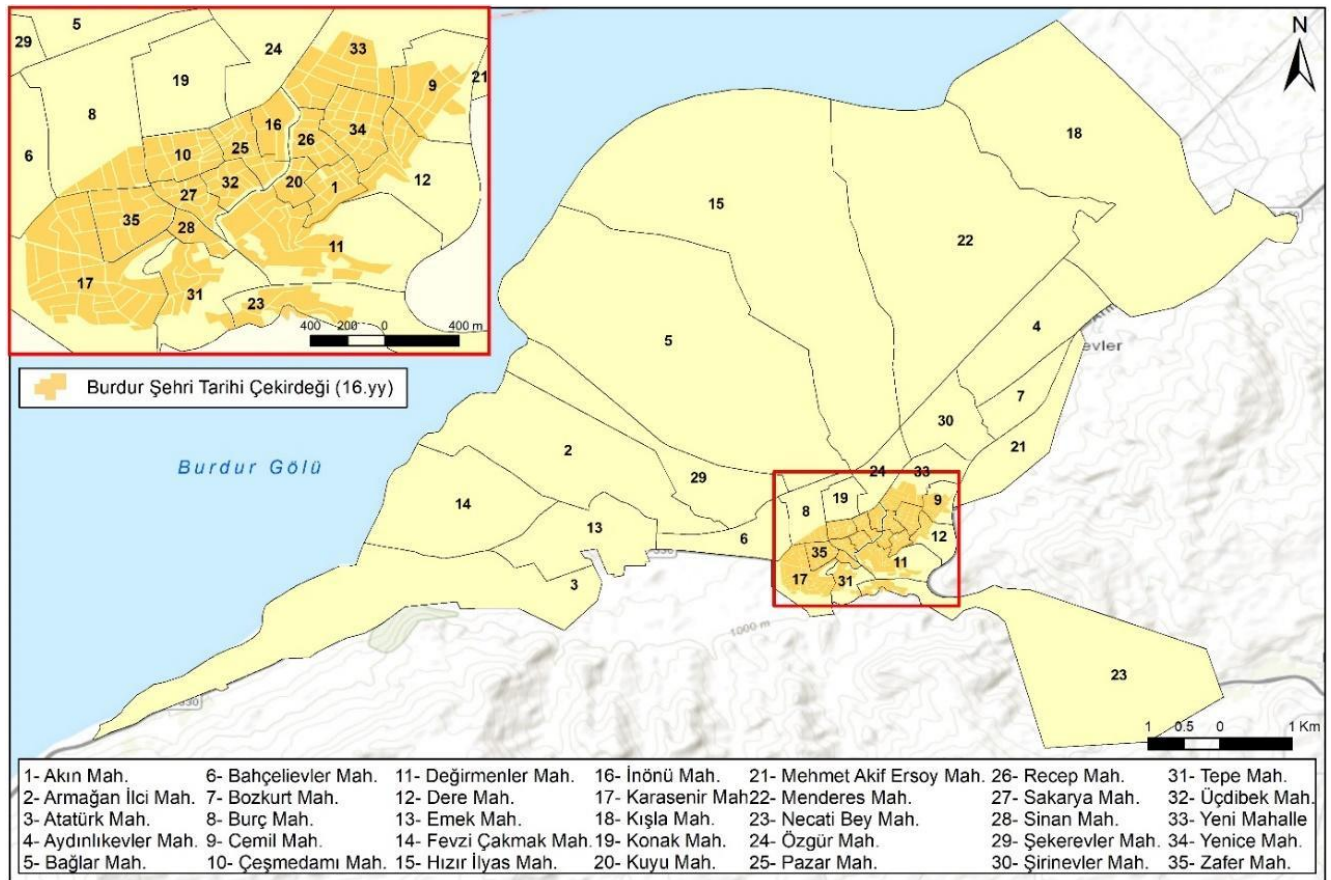
Şehirleri oluşturan mahallelerin isimleri zaman içerisinde çeşitli sebeplerden dolayı değişim gösterebilmektedir. Nitekim XIX. yüzyılda bir sancak merkezi olan Burdur'da mahalle sayısı ve şehirsiz alan genişlemiş, nüfus 6 bini geçmiştir. Söz konusu değişiklikler mahalle adlarına yansımıştır. Burdur sancak merkezinde XIX. yüzyılda 19 mahalle bulunmaktaydı. Bu dönemde mahalle isimleri sadece dini mabetlerle sınırlı kalmamış şehirsiz fonksiyonların artması ve gelişmesiyle farklı unsurlara bağlı mahalle adları da ortaya çıkmıştır. Öyle ki dini mabetlerle ilgili Manastır, Cami-i Kebir gibi mahalle adlarının sınırlı sayıda kaldığı görülürken, Hacı Ahmed, Hacı Ömer, Receb, Divanbaba, Şeyhsinan, Hacı İbrahim ve Hecin (Hecin Dede) mahalle

isimlerinde de görüldüğü üzere şahıs isimlerinin ağırlıkta olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca hidrolojik unsurlardan kaynağını alan Dere ve Kuyu, sosyokültürel unsurlarla ilgili olan Derslik, dini ve etnik yapıyla bütünleşen Rumiyan ve Ermeniyan şehri oluşturan mahallelerdir. Ayrıca şehirde sosyoekonomik yapıya işaret eden Üçdibek ve Yoğurtçu ile duygu ve düşüncelerle ilgili bir ad olan ve diğerlerine göre daha sonra kurulmuş olan Yenice mahalleleri bulunmaktaydı. Bunun yanında Karasenir Mahallesi, iki dağ arasındaki sırt manasına gelen senir kelimesinden kaynağını aldığı yönünde bir çağrışım yapmış olsa da söz konusu mahalle eşkiya baskını sonucunda Isparta'nın Senirkent ilçesinden göç edenlerin yerleştiği mekân olmasından dolayı mevcut ismi aldığı düşünülmektedir (Barlık, 2003). Ayrıca başına eklenen "kara" sıfatı halkın geçmişte yaşadığı talihsiz olayları akla getirmektedir. Bunlara ek olarak XVI. yüzyılda askeri ve güvenlik unsurlarından kaynağını alan Burcu Mahallesi, tarihi süreç içerisinde devamlılık gösterip ses değişikliği ile XVI. yüzyılda Burç Mahallesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

#### 4.2. Cumhuriyetten Günümüze Burdur Şehri Mahalleleri

Cumhuriyetin ilanından sonra birçok alanda gerçekleşen yeniliklerin mahalle isimlerine de yansıdığı görülmektedir. Aliğağoğlu ve Uzun'un ifade ettiği yeni bir devletin kuruluşu ve milli inşası yer adlarına yansımış, Cumhuriyet'in hemen öncesinde yaşanan savaşlar ve zaferler ile önemli şahsiyetler yeni ideolojiye uygun çerçevede mekâna yansımıştır (Aliğağoğlu ve Uzun, 2011). Ulus devleti olma sürecinde mahalle isimleri Osmanlı döneminde olduğu gibi dini mabet veya dini karaktere sahip şahsiyetlerle sınırlı kalmamış daha dünyevi kavramlar kullanılmıştır. Bu bakımdan Aliğağoğlu ve Uzun Cumhuriyet mahallelerine dair; Cumhuriyet ile ilgili, Cumhuriyet dönemi önemli şahsiyetleriyle, Zafer ve Kurtuluş günleriyle ilgili, Kavramsal Cumhuriyet yer adları olmak üzere bir sınıflandırma yapmıştır. Söz konusu sınıflandırma yönteminden çalışma sahasına uyarlanarak istifade edilmiştir. Ayrıca bütünlük arz etmesi ve mahalle adlarının devamlılığını takip edebilmek için XVI. ve XIX. yüzyıllarda yapılan tipolojik sınıflandırmaya sadık kalınmaya çalışılmıştır.

Cumhuriyetin ilanıyla birlikte il merkezi haline gelen Burdur şehri günümüzde 100 bine yakın nüfusa ev sahipliği yapmaktadır. Burdur şehrini oluşturan 35 mahalle bulunmaktadır. Şehrin tarihi çekirdeğini teşkil eden alanda günümüzde Akıncı, Cemil, Değirmenler, Çeşmedamı, İnönü, Karasenir, Kuyu, Necati Bey, Pazar, Recep, Sakarya, Sinan, Tepe, Üçdibek, Yeni, Yenice, Zafer mahalleleri bulunmaktadır (Şekil 2). Bahsi geçen bölge günümüzde de hala şehrin merkezi sahasını oluşturmakta olup Merkezi İş Alanını (MİA) barındırmaktadır.



Şekil 2. Burdur şehrini oluşturan mahalleler

Burdur şehrini oluşturan mahallelere Cumhuriyet dönemindeki önemli şahıslar ve kavramsal Cumhuriyet dönemi isimlerinin damga vurduğu görülmektedir. Öyle ki Atatürk, Fevzi Çakmak, İnönü, Mehmet Akif Ersoy, Menderes gibi Cumhuriyet döneminin önemli şahıslarına ait isimler dikkati çekmektedir. Bunlardan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin

kurucusu olan Atatürk'e ait isimler tüm şehirlerimizde yerleşme (mahalle) adı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bununla birlikte söz konusu mahalleler Millî Mücadeleye verdiği katkılarını Burdur'da sürdüren ve Burdur milletvekili olan Mehmet Akif Ersoy, yine Cumhuriyet döneminin önemli devlet adamlarından Fevzi Çakmak, İsmet İnönü ve Adnan Menderes'e atıfla adlandırılmışlardır (Tablo 2).

**Tablo 2.** Burdur şehri mahallelerinin toponimik sınıflandırması

Mahallelerin Tipolojik Sınıflandırması	Mahalleler
Cumhuriyet dönemiyle ilgili	Cumhuriyet Dönemi önemli şahıslarıyla ilgili
	Atatürk, Fevzi Çakmak, İnönü, Mehmet Akif Ersoy, Menderes,
	Kavramsal Cumhuriyet dönemi isimleriyle ilgili
	Aydınlıkevler, Bahçelievler, Emek, Özgür, Sakarya, Şirinevler, Zafer
Şahıslarla ilgili	Armağan İlci, Akın, Bozkurt, Cemil, Necati Bey, Recep, Sinan
Sosyokültürel unsurlarla ilgili	Derslik
Sosyoekonomik faaliyetlerle ilgili	Bağlar, Değirmenler, Pazar, Şeker Evleri, Üçdibek
Topografik unsurlarla ilgili	Tepe
Hidrolojik unsurlarla ilgili	Çeşmedamı, Dere, Kuyu
Askeri ve güvenlik unsurlarıyla ilgili	Burç, Kışla
Dini unsurlarla ilgili	Hızır İlyas
Duygu ve düşünceyle ilgili	Yeni, Yenice
Göçle ilgili	Karasenir
Mimari yapıyla ilgili	Konak

Cumhuriyet dönemiyle birlikte dini mabetlere ve din adamlarına ait isimlerin azaldığı birçok yerleşmede rastlanılan zafer, aydın, özgür, emek gibi sıfatlardan oluşan yer adlarını Burdur şehrinde de görmek mümkündür. Ayrıca bu dönemde geleneksel toplum bağlarından ayrışan, modernist yaklaşımların hâkim olduğu güzel kentler dairesinde çalışmalar yapılmış, bahçeli evler projelerine yönelinmiştir (Tekeli, 2009). İskân alanlarındaki meskenlerden hareketle bahçeli ve şirin evler gibi sıfatlar yer isimlerine de yansımıştır. Bu bakımdan Aydınlıkevler, Bahçelievler, Emek, Özgür, Sakarya, Şirinevler, Zafer mahalleleri Cumhuriyet dönemi kavramsal isimleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca Bahçelievler ve Şirinevler mahalleleri ismiyle müsemma olup iki veya tek katlı bahçeli evlerin çoğunlukta olduğu bir yerleşim alanı olmaları nedeniyle bu adları aldıkları değerlendirilebilir (Foto 1). Yine Kurtuluş Savaşı açısından büyük önem arz eden Sakarya Meydan Muharebeleri'ne atıfla adını alan Sakarya Mahallesi, kavramsal Cumhuriyet dönemi adlarına örnektir.



**Foto 1.** Aydınlıkevler (A) ve Şirinevler (B) mahalleleri

Burdur'da şehre mal olmuş şahıs isimlerinden kaynağını alan mahalle adlarına rastlamak mümkündür. Nitekim eski Burdur Belediye Başkanından ismini alan Armağan İlci ile yine bölgede adı geçen ve bir kısmı XIX. yüzyılda da kullanılan Cemil, Necati Bey, Recep, Sinan gibi mahalleler bunlara örnek teşkil etmektedir. Bunlara ek olarak eski adı Hecin Dede olan ancak Cumhuriyet döneminde Akın ismini alan ve 1971 yılında meydana gelen depremin ardından yeni konutların yapıldığı bölgeye dönemin valisi Ömer Naci Bozkurt'a atfen Bozkurt olarak bilinen mahalle de şahıs isminden kaynağını alan mahalleler arasında yer almaktadır. Ayrıca şehir ve yakın çevresinde yapılan sosyoekonomik faaliyetlerin mahalle adlarına yansdığı



görülmektedir. Bağlar, Değirmenler, Pazar, Şeker Evleri, Üçdibek mahalleleri sahip olduğu adlarla ekonomik faaliyetlere dair ip ucu veren mahalleleridir. Nitekim şehir ile Burdur Gölü arasında bağ ve bostanların yer aldığı ancak önemli bir kısmı yerleşim alanına dönüşen Bağlar, günümüzde sadece kalıntıları bulunan değirmenden adını alan Değirmenler, Ulucami yakınında kurulan pazardan adını alan ve “Alanpazarı” olarak da bilinen Pazar, Osmanlı döneminden günümüze adı değişmeyen Üçdibek ve 1954 yılında kurulan Burdur Şeker Fabrikası çalışanları için inşa edilen Şeker Evleri ekonomik faaliyetlere bağlı olarak kurulmuş ve adlarını buna uygun olarak alan mahallelerdir (Foto 2).

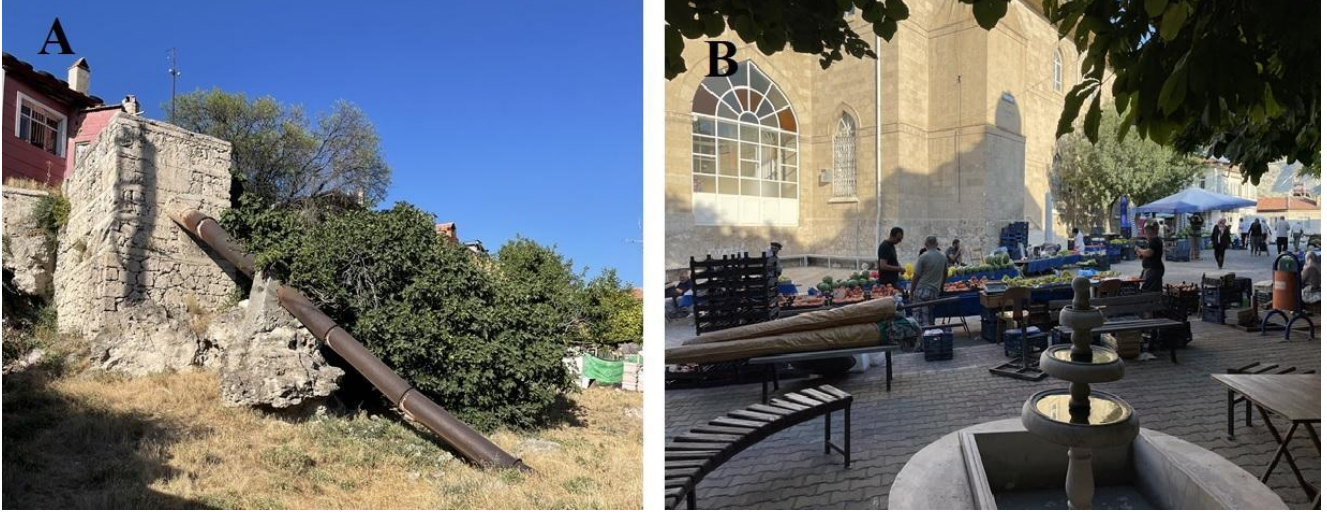
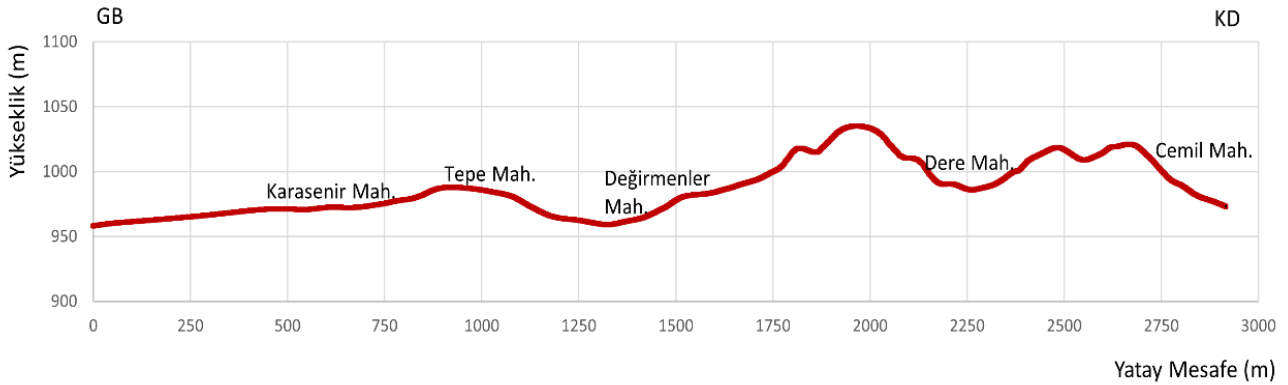


Foto 2. Değirmendere (Değirmenden günümüze kalan kalıntılar) (A) ve Pazar (B) mahalleleri

Çalışma sahasında topografik ve hidrolojik unsurlardan kaynağını alan mahalle isimleri bulunmaktadır. Nitekim etrafına göre yüksekte yer alan Tepe Mahallesi kurulduğu coğrafi mekân itibarıyla topografik yapıya, Çeşmedamı, Kuyu mahalleleri ile akarsu yatağına kurulmuş olan Dere Mahallesi hidrolojik unsurlara uygun isimlere sahiptirler (Şekil 3).



Şekil 3. Burdur şehri mahalleler profil hattı

Bunların yanında askeri ve güvenlikle ilgili unsurlardan kaynağını aldığı düşünülen Burç, Kışla mahalleleri şehirde bulunan diğer mahallelerdir. Bunlara ek olarak dini kategoride bulunan ve Hıdır Baba Türbesi'nden ismini aldığı düşünülen Hızır İlyas Mahallesi ile dönemine ve diğerlerine göre yeni kurulduğuna dair atıfta bulunulan Yeni ve Yenice mahalleleri şehirdeki diğer mahallelerdir. Göçlerle ilgili kategoride yer alan Karasenir, daha önce ifade edildiği gibi zorunluluktan dolayı Senirkent ilçesinden göç edenlere ithafen bahtı kara anlamına gelen sıfatın eklenmesiyle oluşan bir addır (Barlık, 2003). Son olarak yapılan tipolojiye göre isminin kaynağını mimari yapılardan alan Konak Mahallesi, mahallede yer alan vali konağından adını almaktadır.

## Sonuç

Tarihi çağlardan bu yana birçok medeniyete ev sahipliği yapan Burdur, Türklerin egemenliğine girmesiyle birlikte sosyokültürel anlamda birçok değişikliğe uğramış, bu durum yerleşme adlarına yansımıştır. Yerleşme adları üzerinde Osmanlı Döneminde ve Cumhuriyet döneminde farklı faktörlerin belirleyici olduğu anlaşılmıştır. Burdur'u oluşturan mahallelerin isimlerinde Osmanlı döneminde mabetler, din adamları, hayırseverler ile sosyoekonomik faaliyetlerle ilgili unsurların ön plana çıktığı görülmekteyken, Cumhuriyet döneminde ise önemli şahsiyetler ile aydın, özgür, emek gibi çağın öne çıkardığı kavramların etkili olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında coğrafi unsurlar her dönemde bazı mahallelerin isminde etkili

olmuştur. Ayrıca bazı mahalle isimleri Osmanlı'dan günümüze ismini muhafaza etmiştir.

Burdur, XVI. yüzyılda bir kaza merkezi olup yaklaşık 160 ha'dan oluşan 2 bin nüfusa sahip bir yerleşmeydi. Bu dönemde dini mabetlerin ve dinle ilgili unsurların mahalle isimlerine damga vurduğu tespit edilmiştir. Nitekim 17 mahalleden 14'ü adını dini mabetlerden almıştır. Geriye kalan mahalleler ise topografik, askeri ve güvenlik ile dini ve etnik kaynaklı isimlere sahiptir. XIX. yüzyılda sancak merkezi olan Burdur'un şehrsel fonksiyonları gelişmiş ve nüfusu 6 bini geçmiştir. Söz konusu değişiklikler mahalle isimlerine de yansımıştır. Nitekim bu dönemde mabetlere dayalı mahalle isimlerinin önceki döneme göre sınırlı sayıda kaldığı onun yerine şahıs isimlerinin ön plana çıktığı görülmüştür. Öyle ki XIX. yüzyılda 19 mahallenin 7'sinin adı şahıs isimlerinden, 2'ser tanesi mabet, hidrolojik unsur, sosyoekonomik faaliyet, dini ve etnik yapıdan kaynağını almıştır. Geriye kalan mahalle isimleri ise sosyokültürel, göç, duygu ve düşünce ile askeri ve güvenlik unsurlarıyla ilişkilidir.

Cumhuriyet'in kurulmasının ardından il merkezi olan Burdur'da mahalle isimlerinde belirgin değişiklikler olmuştur. Yeni bir devletin inşası, milli kültürün oluşum süreci ve kentleşme politikaları tüm ülkede olduğu gibi Burdur şehrinde de kendini hissettirmiştir. Nitekim günümüzde 100 bine yakın nüfusu barındıran Burdur şehrinde bulunan 35 mahallenin isimlerinin önemli bir kısmı Cumhuriyet dönemi ideolojisi ve kültürüne uygun bir şekilde değişim göstermiştir. Bu dönemde 5 mahallenin ismi Cumhuriyet dönemi devlet büyüklerinden, 7 tanesi kavramsal Cumhuriyet dönemi isimlerinden, 7 tanesi yerel ölçekte önemli olan şahıs isimlerinden, 5 tanesi sosyoekonomik faaliyetlerden, 3'ü hidrolojik unsur, 2'ser tanesi duygu ve düşünce ile askeri ve güvenlikle ilgili unsurlardan, diğerleri ise sosyokültürel, dini, topografik, göç, mimari gibi unsurlardan ismini almışlardır.

Burdur şehrinde mahalle isimlerinin önemli bir kısmının değiştiği görülürken, şehrin tarihi çekirdeğinde yer alan Burç, Recep, Yenice, Dere, Karasenir, Sinan, Üçdibek mahallelerinin ufak ses değişiklikleri olsa da adlarını muhafaza ettiği tespit edilmiştir. Bu durum bize Cumhuriyet döneminde Burdur şehri mahalle isimlerinin %80'inin değiştiğini, ancak kent merkezinde eski döneme ait şehir hafızasının devam ettiğini göstermektedir. Bu manada yer adlarının korunması mekân kimliğinin muhafazası açısından önem arz etmektedir.

## Kaynakça

- Alagöz, C. A., (1984). *Türkiye yer adları üzerine bazı düşünceler*. Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri (11- 13 Eylül 1984 Ankara), Kültür ve Turizm Bakanlığı Milli Folklor Araştırmaları Dairesi Yayın No. 60, Seminer Kongre Bildirileri Dizisi: 17, s. 11-23, Ankara.
- Aliağaoğlu, A. & Uzun, A. (2011). Şehirsel toponimi (hodonimi): Türkiye için bir tipoloji denemesi. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 9(2), 123-134. [10.1501/Cogbil\\_0000000121](https://doi.org/10.1501/Cogbil_0000000121).
- Aliağaoğlu, A. (2013). Şehirsel toponimi: Balıkesir ilinde mahalle adları, bir sınıflandırma denemesi. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(29), 45-62. <https://dergipark.org.tr/pub/baunsobed/issue/50182/645973>.
- Aliağaoğlu, A., & Uğur, A. (2018). Şehirsel toponimi: Erzurum'da cadde adları. *Balıkesir University Journal of Social Sciences Institute*, 21(40), 1-26.
- Aliağaoğlu, A., & Yiğit, Y. (2013). Balıkesir'de şehirsel toponimi: cadde adları. *Eastern Geographical Review*, 18(30), 311-330. <https://doi.org/10.17295/ataunidcd.31330>
- Arıkan, Z. (1988). *XV. ve XVI. yüzyıllarda Hamit sancağı*. Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, No:52.
- Asımgil, B. (2018). İzmir'de kentsel kimlik bileşenlerinden cadde ve sokakların toponimisi ve milliyetçi, etnik izlerin sosyal yapı oluşumuna katkıları. *Trakya Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Dergisi*, 19(1), 21-36.
- Australian Government National Capital Authority (NCA) (2023). *The siting and naming of Canberra*. <https://www.nca.gov.au/education/canberras-history/siting-and-naming-canberra#>, 05.06.2023.
- Barlık, T. (2003). Burdur kentinin gelişimi demografik ve sosyoekonomik yapının gelişimi. *Burdur Araştırmaları*, 4(2), 45-47.
- Büke, H. (2020). Hamid sancağına ait 1501 tarihli mufassal tahrir defterine göre Gölhisar kazası yerleşme adları toponimisi. *Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi*, 7(18), 233- 248.
- Çetin, B. (2007). *Burdur kent coğrafyası* (Tez No. 210533) [Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Egli, J. J. (1894). *Der Volkergeist in den geographischen namen*. Leipzig, 1894.
- Emiroğlu, M. (1984). *Bolu yöresinde yer adları*. Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri (11- 13 Eylül 1984 Ankara), Kültür ve Turizm Bakanlığı Milli Folklor Araştırmaları Dairesi Yayın No. 60, Seminer Kongre Bildirileri Dizisi: 181-200.
- Encyclopedia Britannica (2023). Toponymy, <https://www.britannica.com/science/toponymy>, 05.07.2023.
- Ergenç, Ö. (1984). Osmanlı şehrindeki mahallenin işlev ve nitelikleri üzerine. *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, 4, 69-78.
- Erinç, S. (1986). Ekzonimler konusunda bir araştırma: Ege Adalarının Türkçe adları. *İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Coğrafya Enstitüsü Bülteni*, 2(3), 21-25.
- Erinç, S., (1989). Güneydoğu Avrupa'da Türkçe ekzonimler. *İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Coğrafya Enstitüsü Bülteni*, 6, 9-13.
- Gülensoy, T. (1995). *Türkçe yer adları kılavuzu*. TDK Yayınları.
- Gümüşçü, O. & Yiğit, İ. (2020). Toponimiye mührünü vuran Selçuklular: 1/200.000 Ölçekli Türkiye topografya haritalarındaki han ve kervansaray adlı/ekli yer ve yerleşme isimleri üzerinden bir değerlendirme. *Selçuklu Medeniyeti Araştırmaları Dergisi (SEMA)*, 5, 97-109. <https://doi.org/10.47702/sematr.2020.6>.
- Gündüz Önal, A. ve Yalkın, A. O. (2023). Burdur ili merkez ilçesine bağlı köy adları üzerine bir değerlendirme. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 11, 263-28.
- Güzel, Ç. (2018). *Tarihi coğrafya yönüyle, 1841 tarihli nüfus defterine göre Burdur şehri ve çevresinin nüfusu* (Tez No. 516288) [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Harita Genel Komutanlığı (1989). Türkiye topoğrafya haritası Isparta-M-24-c-1 Paftası (1/25.000). HGK.
- Hüseyin Nihal & Ahmet Naci. (1928). Anadolu'da Türklere ait yer isimleri. *Türkiyat Mecmuası*, II(246), 243-259.
- Karadeniz, V. (2018). Erzincan ilindeki idari yerleşmelerin toponimik açıdan sınıflandırılması. *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(2), 181-197. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/erzisosbil/issue/41970/505783>.

Koca, N. & Yazıcı, H. (2011). Afyonkarahisar ilindeki idari yerleşmelerin toponimik sınıflandırılması. *Türk Coğrafya Dergisi*, 56, 1-10. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tcd/issue/21225/227786>.

Köprülü, F. (1925). Oğuzların muhaceret yollarıyla iskân sahalarındaki bilumum coğrafi isimler ve bilhassa köy isimleri. *Türkiyat Mecmuası*, 1, 185-211.

Lawrence D. Berg & Jani Vuolteenaho (2009). *Critical toponymies: The contested politics of place naming (Re-materialising cultural geography)*. 1st Edition, Copright.

Nişanyan, S. (2020). *Türkiye yer adları sözlüğü-index anaticus*. Liberus Kitap.

Orhan, F. (2021). A geographical overview of the toponymic features of village settlements in Artvin province. *International Journal of Geography and Geography Education (IGGE)*, 43, 278-297.

Ortaylı, İ. (2001). *Osmanlı toplumunda aile*. Pan Yayıncılık.

Özata, M. (2009). *İlk çağlardan Kurtuluş Savaşı'na Burdur tarihi*. Umay Yayınları.

Rose-Redwood, R., D. Alderman ve M. Azaryahu (2010). Geographies of toponymic inscription: new directions in critical place-name studies. *Progress in Human Geography* 34(4), 453-7

Salwen, B. (1978). *Güney New England ve Long Island Kızılderilileri: erken dönem*. Kuzey Amerika Kızılderililerinin El Kitabı, (ed. William C. Sturtevant), 160-176. Washington DC: Smithsonian Enstitüsü.

Sarı, C. (2007). Doğal ve kültürel coğrafya özellikleri açısından Beyşehir İlçesi'nde yerleşme adlarının sınıflandırılması. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17, 487-501.

Süme, M. (2018). Türklerde yer adı verme geleneği ve Oğuz boylarının Bolu'daki izleri. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(1), 263-291. <https://doi.org/10.11616/asbed.v18i38800.459483>.

Sweetser, M. F. (1881). *The White Mountains: A handbook for travellers*. 4th edit.

Şahin, İ (2009). *Semadirek*. TDV İslam Ansiklopedisi, TDV İslam Araştırmaları Merkezi.

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA). *51 Numaralı Mufassal Tahrir Defteri*.

Telli, B. (2018). Yer adları üzerine bir değerlendirme: Adıyaman ili Gölbaşı ilçesi örneği. *Electronic Turkish Studies*, 13(12), 507- 526. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13694>.

Trumbull, J. H. (1870). The composition in Indian geographical names, Illustrated from the Algonkin languages. *Connecticut Hist. Soc. Coils.*, 2, 8-20.

Tuncel, M. (2013). Burdur. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (Cilt 6, ss. 426-429). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınevi.

Tunçel, H. (2000). Türkiye'de ismi değiştirilen köyler. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(2), 23-34.

Türkçe Sözlük (1998). TDK Yay., C. I.

Yediyıldız, B. (1984). *Türkiye'de yer adı verme usulleri*. Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri (11- 13 Eylül 1984 Ankara), Kültür ve Turizm Bakanlığı Milli Folklor Araştırmaları Dairesi Yayın No. 60, Seminer Kongre Bildirileri Dizisi: 17.

Yiğit, İ. (2017a). Konya araştırmaları göç ve iskân. A. Aköz ve D. Yörük (Ed.), *Konya ve çevresinde Bizans'tan Türklere intikal eden yer ve yerleşme adları*. (s. 187-203) içinde. Tablet Yayınevi,

Yiğit, İ. (2017b). XVI. Yüzyıl Türkiye'sinde ahi adlı yerleşmeler. *Zeitschrift für die Welt der Türken*, 9(3), 251-267.

Yiğit, İ. (2021). *Şehrin sokaklarında 'dün'ü aramak ya da Burdur şehrinde keşif yolculuğu*. (Ed. Ş. Güngör ve F. Adıgüzel) Kent Araştırmaları, Literatürk Academia.

Yiğit, İ. & Salan, M. (2013). XVI. Yüzyıl Çerkeş kazası köylerinin lokalizasyonu ve toponimik analizi. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(6), 959-973. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.4887>.

### **Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı**

Araştırmacı verilerin toplanmasında, analizinde ve raporlaştırılmasında her türlü etik ilke ve kurala özen gösterdiğini beyan eder.

### **Yazarların Makaleye Katkı Oranları**

Makale tek yazarlı olarak hazırlanmıştır.

### **Çıkar Beyanı**

Makalenin hazırlanmasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.